Dosar nr.(4-537/2026)
Nr. PIGD /4-26025473-12-4-02032026/
Gordea Adela - art. 63 alin. (1) Cod contravențional

**H O T Ă R Â R E**
**ÎN NUMELE LEGII**

02 iunie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Gheorghe Ciobanu
Grefier – Roxana Rufina Șeremet
Nicoleta Popovici

*În lipsa:*
Agentului constatator al IP Botanica a DP a mun. Chișinău – Valeria Petrachi
Persoanei în a cărei privință
a fost pornit procesul contravențional – Adela Gordea
Victimei – Nadejda Dabija

a examinat în ședință de judecată publică, cauza contravențională pornită în privința lui Gordea Adela, născută la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliată în raionul *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional,-

**A C O N S T A T A T :**

La 23.02.2026, agentul constatator din cadrul IP Botanica, Valeria Petrachi, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI07 NR.235565, în privința lui Gordea Adela, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional, individualizată prin Neîndeplinirea obligațiilor părintești de educare şi de instruire a copilului.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI07 NR.235565 din 23.02.2026, Gordea Adela la data de 12.02.2026 ora 07:50, a nu și-a îndeplinit obligațiunile părintești de-a întreține și educa copilul, pe minorul **********, în urma căruia a sustras suma de 3200 lei MDL.

La 02.03.2026, potrivit art.395 Cod contravențional, cauza contravențională cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI07 NR.235565 din 23.02.2026, a parvenit pentru examinare în fond de către instanța de judecată conform competenței şi adoptarea deciziei de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, care a fost repartizată

prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Gheorghe Ciobanu (dosar nr.4-537/2026).

**Poziția participanților la proces și procedura de citare**

*Agentul constatator Valeria Petrachi*, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a depus cerere prin care a solicitata examinarea cauzei în lipsa sa.

*Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional Gordea Adela*, fiind legal citată despre data, ora și locul ședinței de judecată aceasta nu s-a prezentat, dar în cadrul ședinței de judecată din data de 28.05.2026, prin intermediului apelului telefonic a solicitata examinarea cauzei în lipsa sa, invocând că își recunoaște vina în comiterea faptei de către copilul său minor, care ar fi sustras suma de 3200 lei de la bunica sa Dabija Nadejda.

Victima Dabija Nadejda fiind fiind legal citată despre data, ora și locul ședinței de judecată aceasta nu s-a prezentat.

Astfel, instanța de judecată consideră că au fost întreprinse toate măsurile posibile de citare a agentului constatator și, ținând cont de prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, precum şi având în vedere practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauzele Ponomaryov vs. Ucraina şi Avramenco vs. Moldova) instanța judecătorească concluzionează că, amânarea examinării cauzei nu poate fi nelimitată, fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În plus, CtEDO reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunță în mod expres la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (Cauza Poitrimol împotriva Franţei, Hotărârea din 23 noiembrie 1993, seria A nr. 277-A, p. 13, § 31). Atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă şi de a se apăra.

Prin urmare, instanța în temeiul art. 455 alin. (2) și alin. (3) din Codul contravențional, a apreciat posibilă examinarea cauzei, în absența agentului constatator, a făptuitoarei și victimei care au fost citați legal.

**Examinarea fondului cauzei**

În conformitate cu prevederile art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform art.10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform prevederilor art.14 alin.(1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră

săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art.374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În conformitate cu art.425 alin..(3) Cod contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzându-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa

de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 425 alin. (1), (2) și (3) Cod contravenţional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravențional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Instanța reține că pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest

fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30). Orice acuzat are, în special, dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.

Prin prisma prevederilor ce guvernează spețа dedusă judecății, instanța de judecată reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

În speță instanța de judecată reține că la 23.02.2026, agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău, Petrachi Valeria a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 Nr.235565, în privința lui Gordea Adela, pe faptul comiterii contravenției prevăzută de art.63 alin. (1) Cod contravențional.

Circumstanțele faptei contravenționale sunt următoarele: la data de 12.02.2026 ora 07:50, Gordea Adela a nu și-a îndeplinit obligațiunile părintești de-a întreține și educa copilul ei minor **********, care a sustras suma de 3200 lei MDL de la bunica sa Dabija Nadejda.

Întru confirmarea vinovăției persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional pentru comiterea faptei prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, în calitate de probe la procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 NR.235565 din 23.02.2026, au fost anexate următoarele probe:

- Proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI07 NR.235565 din 23.02.2026, pe faptul comiterii de către Gordea Adela a contravenției prevăzută de art.63 alin. (1) Cod contravențional.
- Crererea depusă de Dabija Nadejda la 12.02.2026 prin care solicit organelle d epoliție să întreprindă măsuri să-l tragă la răspundere pe nepotul ei ***** care i-a sustras suma de 3200 lei și aplecat într-o direcție necunoscută (f.d.8);
- Proces-verbal de audiere a victimei Dabija Nadejda din 12.02.2026, care a făcut aceleasi declarații ca în cererea adresată organelor de poliției privind investigarea cazului (f.d.9)
- Proces-verbal de cercetare la fața locului din 12.02.2026 cu planșe illustrative (f.d.12-16);
- Proces-verbal din 23.02.2026 privind actele de constatare a declarațiilor Adelei Gordea, care susține că din spusele fiului ei ***** acesta nu a sustrassuma de 3200 lei de la bunica sa la datade 12.02.2026, dar a declarat că fiul ei anterior a sustras suma de 1200 lei, dar i-a întors (f.d.19);

- Raportul agentului constatator Valeria Petrachi privind rezultatele controlului plângerii depuse de către Dabija Nadejda (f.d.8).

Conform art. 51 alin. (3) din Codul Familiei, *copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.*

Art. 53 alin. (2) din Codul Familiei, prevede că, *apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură de părinţi sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege de autoritatea tutelară teritorială sau de alte organe abilitate. Părinţii poartă răspundere, prevăzută de legislaţie, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiilor de îngrijire şi educaţie a copilului.*

Instanța reține că art. 60 alin. (1) din Codul Familiei prevede că, *Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat*, iar art. 62 alin. (4) din același Cod, expres stipulează că, *Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului*.

De asemenea, instanța reține și prevederile art.18 alin.(1) din Legea nr.338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, care prevede că, *ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia*.

Conform *art.* 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că *Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului*.

Aceasta se datorează faptului că copiii minori sunt temporar incapabili să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, aceştia necesită a fi educaţi şi învăţaţi de a-şi satisface pe viitor existenţa proprie, adică la atingerea vârstei de majorat.

Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, Gordea Adela în ședința de judecată nu s-a prezentat și instanța examinând nemijlocit materialele cauzei, ajunge la concluzia că Gordea Adela în calitate de părinte a lăsat copilul minor ***** ***** fără supraveghere, care a sustras la data de 12.02.2026 de la bunica sa Dabija Nadejda suma de 3200 lei.

Astfel, la soluţionarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat circumstanţele care dovedesc vinovăţia lui Gordea Adela, ca în consecinţă şi în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă, în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, să se confirme incontestabil vinovăţia acesteia în săvârșirea contravenţiei prevăzute la art.63 alin.(1) Codul contravențional.

Art.63 alin.(1) Cod contravențional, stabilește sancțiune pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

La stabilirea sancţiunii, instanţa de judecată ţine cont de prevederile art.art.32, 37 Cod contravenţional, caracterul şi gradul prejudiciabil al contravenţiei, comportamentul contravenientului. Totodată, instanța de judecată menționează că circumstanţe atenuante şi agravante nu au fost identificate.

Reieșind din circumstanțele cazului, ținând cont de scopul sancțiunii contravenționale de reeducare şi corectarea persoanei care a săvârșit contravenția, instanța de judecată va stabili față de Gordea Adela pentru comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, sancțiune sub formă de amendă în mărime de 6 (șase) unități convenționale, ce constituie suma de 300 (trei sute) lei.

În temeiul celor expuse, examinând sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanțele cauzei contravenționale, în conformitate cu prevederile art. art. 34, 395, 458, 460, 462 Cod contravențional, instanța de judecată,-

**h o t ă r ă ș t e :**

**<u>Gordea Adela,</u>** născută la *****, IDNP ***** se recunoaște vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional și i se aplică sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 6 (șase) unități convenționale, ce constituie suma de 300 (trei sute) lei.

Se explică contravenientei Gordea Adela, că potrivit art.34 alin.(3) Cod contravențional, aceasta este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărâre motivată pronunțată în ședință publică la 02 iunie 2026.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul Gheorghe Ciobanu